

הנדון: יישום המודל הצ'יליאני בחיסכון פנסיוניים

בתאריך 01.01.2016 ייכנס לתוקפו חוזר מסלולי השקעה בקופות גמל. החוזר מיישם את המודל הצ'יליאני בחיסכון הפנסיוני.

רקע:

המודל הצ'יליאני הוא כינוי לניהול כספי ביטוח פנסיוני שתוכנן ויושם לראשונה בצילה בשנות השמונים של המאה העשרים. הרעיון המרכזי העומד מאחורי המודל הוא התאמת מידת הסיכון לגיל החוסך. כלומר: התאמה בין גיל החוסך לבין רמת הסיכון של השקעת הכספים בקופת הגמל, קרן הפנסיה, קרן ההשתלמות או ביטוח המנהלים. לפי המודל, רמת הסיכון של החוסך נקבעת על פי גילו, ללא התערבות ישירה של החוסך. בישראל המודל מכונה לעתים גם מודל חכ"מ (חיסכון כספי מותאם).

המודל קובע כי בגיל צעיר עדיף להשקיע בקופות גמל בעלות רמת סיכון גבוהה יותר שכן בטווח הארוך הסיכוי לקבלת תשואה עולה. לעומת זאת, בגיל מבוגר (ככל שהחוסך מתקרב לגיל פרישה) עדיף להשקיע במסלולי השקעה סולידיים יותר, בכדי להבטיח לחוסך שחסכוניתו לא ייפגעו. המעבר בין המסלולים יבוצע באופן אוטומטי ללא צורך בהתערבות מצד החוסך. עם זאת, המודל יאפשר לחוסכים המודעים לסיכון לשנות את מסלולי ההשקעה שלהם. המודל הפך לפופולארי במיוחד לאחר המשבר העולמי בשנת 2008. בשנה זו, בה ערכי המניות והאג"ח בהם מושקעים כספי העמיתים נפגעו בעשרות אחוזים, נפגעו חסכוניות הפנסיה של החוסכים בכ- 20%-30% בישראל, וביתר העולם בחוזים גבוהים אף יותר.

יישום המודל בישראל:

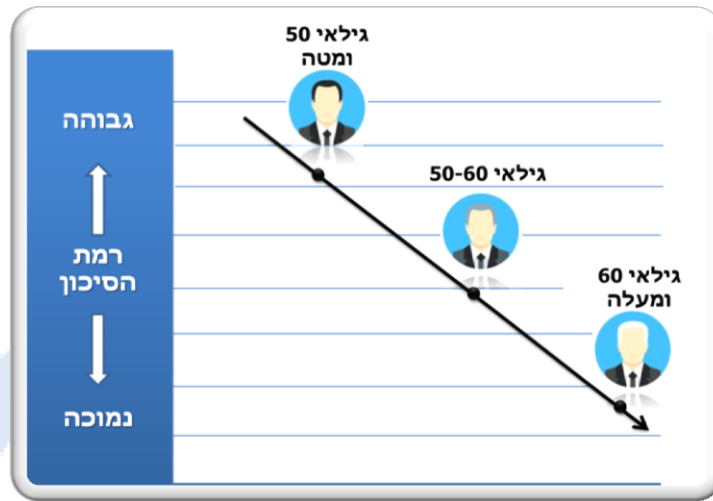
לאחר שנים של דיונים וניסיונות רבים להכניס את המודל למדינת ישראל, אישר אגף שוק ההון את תחילת השימוש במודל החל מתחילת שנת 2016.

משמעות היישום:

במסגרת אימוץ המודל הצ'יליאני, הכתיב משרד האוצר על הקמת שלושה מסלולי השקעה בכל קופת גמל מותאמי גיל:

- ◆ מסלול לגילאי 50 ומטה.
- ◆ מסלול לגילאי 50 עד 60.
- ◆ מסלול לגילאי 60 ומעלה.

כפי שניתן להבין, ככל שהמסלול מיועד לאוכלוסייה צעירה יותר, כך רמת הסיכון של השקעת הכספים נחשבת לגבוהה יותר, ולהיפך. להלן תרשים נוח הממחיש זאת:

בנוסף, מאשר משרד האוצר לכל קופת גמל לנהל עד עשרה מסלולי השקעה נוספים שאינם קשורים לגיל החוסך (מה שנקרא – "מסלולים מתמחים").

חשוב להדגיש: כל גוף רשאי לקבוע את תמהיל ההשקעות בכל אחד ממסלולים תלויי הגיל. משרד האוצר לא קבע הנחיות לניהול הכספים בכל אחד מהמסלולים. לפיכך, ייתכן שבגוף מסוים מסלול "גילאי 50 ומטה" יהיה בעל רמת סיכון דומה למסלול "גילאי 50 עד 60".

תחולת היישום:

הכנת הלקוחות למסלולים מותאמי גיל, ושינוי אופן ההשקעה בהתאם לגיל באופן אוטומטי תעשה עבור חוסכים חדשים בלבד.

עבור לקוחות לקוחות קיימים – שם המסלול ישתנה, אך אופן השקעת הכספים יישאר כשהיה.

משמעות עבור הלקוחות:

- ◆ כחלק מהמהלך, הגופים המוסדיים השונים שינו את שמות המסלולים (לדוגמה: "מסלול כללי" ייקרא מעכשיו "מסלול השקעה עבור גילאי 50 עד 60". **חשוב להבין שמדובר בשינוי שם המסלול בלבד ולא באופן השקעת הכספים.**
- ◆ רוב החוסכים בישראל נמצאים במסלול "כללי". הגופים המוסדיים, לאור שינוי שם מסלול ההשקעה, שלחו מכתבים אודות שינוי שמות מסלולי ההשקעה. נושא המכתב הוא שהחל מהיום "המסלול הכללי" ייקרא "מסלול לגילאי 50 עד 60" או "מסלול לגילאי 50 ומטה". גם חוסכים שאינם בקבוצת גיל זו שויכו למסלולים אלו, שכן היו לפני כן במסלול הכללי. אף במקרה זה חשוב לזכור, שאין שינוי בתמהיל ההשקעות של החוסכים, אלא בשינוי השם בלבד.

- ◆ **החוסכים יכולים לשנות את מסלול ההשקעה שלהם בכל עת.** בכדי לעשות כן, על הלקוח לפעול באופן אקטיבי, וליצור קשר עם הסוכנות.
- ◆ **בכל קופת גמל/ גוף מוסדי אופן השקעת הכספים בכל טווח גילאים שונה.** לכן, אופן השקעת הכספים ומידת הסיכון במסלול "גילאי 50 עד 60" שונה בין הגופים השונים.

לשירותכם תמיד,

המחלקה המקצועית, לנדאו-יובל סוכנות לביטוח.